

27 FEB 2022

लोकमत

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

# लेखन क्षेत्र, स्पर्धा परीक्षांमुळे 'मराठी' भाषेचा कल टिकून

## मराठी भाषा गौरव दिन : विद्यापीठात सहा वर्षांत १७ हजार पदवीधर

संतोष मिठारी

लोकमत न्यूज नेटवर्क

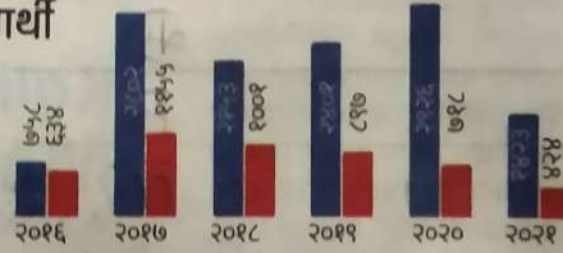
कोल्हापूर : अनुवाद करण्यासह मालिका, चित्रपट, पुस्तक, आदी माध्यमांतून लेखन क्षेत्रातील वाढलेल्या संधी, स्पर्धा परीक्षांची तयारी करण्यासाठी मराठी विषयातील पदवी (बी. ए.) आणि पदव्युत्तर (एम. ए.) अभ्यासक्रमाकडील विद्यार्थ्यांचा कल टिकून आहे. गेल्या सहा वर्षांमध्ये शिवाजी विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील कोल्हापूर, सांगली, सातारा जिल्ह्यांत १२,४६३ विद्यार्थ्यांनी बी. ए. तर ४८२९ जणांनी एम. ए. ची पदवी घेतली आहे. विद्यापीठातील मराठी विभागातील प्रवेशक्षमता पूर्णत्वातील सातत्य कायम आहे. शिवाय मराठीतील विविध विषयांवर संशोधन करण्याचे प्रमाणही चांगले आहे.

मराठीतील पदवीबरोबरच पदव्युत्तर शिक्षण आणि पुढे संशोधन करण्याचा विद्यार्थ्यांचा कल टिकून आहे. विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील १८०

उत्तीर्ण विद्यार्थी



■ बी. ए.  
■ एम. ए.



### मराठीतून ५५० एम. फिल., पीएचडीधारक

मराठी अधिविभागात सन १९८३ मध्ये एम. फिल., पीएचडी अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आला. आतापर्यंत या विभागातून १८० विद्यार्थ्यांनी एम. फिल., तर ३७० जणांनी पीएचडी पदवी संपादित केली आहे. त्यामध्ये आधुनिक मराठी साहित्य, लोकसाहित्य, प्राचीन मराठी साहित्य व तौलनिक साहित्याभ्यास क्षेत्रात संशोधन झाले आहे. त्यातील अनेक प्रबंध ग्रंथरूपाने प्रसिद्ध झाले असल्याची माहिती प्रा. डॉ. नंदकुमार मोरे यांनी दिली.

महाविद्यालयांमध्ये

मराठी विभाग आहे. त्यातील २१ महाविद्यालयांत पदव्युत्तर अभ्यासक्रम आहेत. मात्र, पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांचे मराठी विभागाला अधिक प्राधान्य आहे. कारण, विद्यापीठाने या विभागाला अभ्यासक्रम निवडीबाबत स्वायत्तता

दिली

आहे. विभागातील अभ्यास मंडळाची रचना भाषा व साहित्यविषयक आहे. 'यूजीसी' आणि शैक्षणिक संस्थांच्या सहकार्याने विविध चर्चासत्रे, परिसंवाद, परिषदा विद्यापीठामध्ये वारंवार होतात. त्यातून भाषा समृद्धीसह ज्ञानाच्या कक्षा रुंदाविण्यास सहाय्य होते.

नव्या काळात भाषासाहित्याची उपयोगिता वाढली आहे. तंत्रज्ञान व माध्यम क्रांतीचा मोठा विस्तार झाला आहे. भाषेचा नेमका वापर करणारा, भाषासाहित्याची उत्तम जाण असणारा विद्यार्थीच आकृष्ट होत आहे. हे सुचिन्हच म्हणावे लागेल.

- प्रा. डॉ. रणधीर शिंदे,  
मराठी विभागप्रमुख,  
शिवाजी विद्यापीठ.

मराठीतून लेखन, वाचन, श्रवण, भाषण ही भाषिक कौशल्ये उत्तम पद्धतीने विद्यार्थ्यांना आत्मसात करता येतात. त्यामुळे स्पर्धा परीक्षेला विद्यार्थी आत्मविश्वासाने सामोरे जातो. मराठीतून शासकीय रोजगार, नोकरीच्या संधी उपलब्ध होत आहेत. त्यामुळे मराठी विषयाची विद्यार्थी संख्या टिकून आहे.

- डॉ. प्रकाश दुकळे, अध्यक्ष,  
शिवाजी विद्यापीठ मराठी शिक्षक संघ,  
यावर्षी विद्यापीठात बी. ए. २०२५ आणि एम. ए. साठी ४९३ विद्यार्थी प्रवेशित आहेत.

## पुढारी

# संशोधन क्षेत्र बुद्धिवंतांचे हा गैरसमज काढून टाका : प्राचार्या शानबाग

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

२१वें शतक बौद्धिक संपदेचे असून, संशोधन क्षेत्रात पैसा-प्रसिद्धीसोबतच सामाजिक कार्य व छंद जोपासू शकता, असे प्रतिपादन गोविंदराम सक्सेरिया विज्ञान महाविद्यालय, बेळगावच्या प्राचार्या माधुरी शानबाग यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठामध्ये राष्ट्रीय विज्ञान सप्ताहात आयोजित व्याख्यानात उपस्थित विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना त्या बोलत होत्या. याप्रसंगी वनस्पतिशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. वर्षा जाधव व एसएआयएफ- डीएसटी

केंद्राचे समन्वयक डॉ. आर. जी. सोनकवडे उपस्थित होते.

यावेळी भारतीय राष्ट्रीय विज्ञान अकादमीचे फेलो प्रा. एस. आर. यादव, शिवाजी विद्यापीठातील ग्रंथालय विभागाच्या संचालिका डॉ. नमिता खोत यांच्या हस्ते यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट, सातारा व प्रिन्सेस पद्माराजे ज्युनिअर कॉलेज, कोल्हापूर येथील शंभर विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र व शालोपयोगी वस्तूंचे वाटप केले. अश्विनी पाटील यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. टी. डी. डोंगळे यांनी आभार मानले.

# विज्ञान शाखेत गणित अपरिहार्य : प्रा. मद्दाना

कोल्हापूर : प्रतिनिधी

ग्रामीण विद्यार्थ्यांनी भारतीय विज्ञान शिक्षण आणि संशोधन संस्था तसेच किशोर विज्ञान प्रोत्साहन योजना यासाठी प्रयत्न करावेत. संशोधनातील सर्व क्षेत्रांत गणित गरजेचे असल्याने उच्च माध्यमिक शिक्षणादरम्यान हा विषय सोडू नका, असे प्रतिपादन विज्ञान जागृती सप्ताहाच्या चौथ्या दिवशी कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे करिअर सल्लागार डॉ. दयानंद कॉलेजचे डॉ. मोहन मद्दाना यांनी केले. शिवाजी विद्यापीठाच्या भौतिकशास्त्र विभागात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते.

ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक जिज्ञासा वाढावी यासाठी 'आजादी का अमृतमहोत्सव' अंतर्गत शिवाजी विद्यापीठातील



प्रा. डॉ. मोहन मद्दाना

सप्ताहादरम्यान ग्रामीण भागातील विविध कॉलेजच्या ७०० विद्यार्थ्यांना येथे भेट देता येईल. या अंतर्गत २५ फेब्रुवारी रोजी गुरुवर्य गुरुनाथ विठ्ठल पाटील जुनि. कॉलेज, हलकर्णी व व्ही. पी. देसाई जुनि. कॉलेज, कोवाड (चंदगड) येथील एकूण १०० महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठाला भेट दिली. या विद्यार्थ्यांना संजय घोडावत विद्यापीठाच्या डॉ. एस. आर. पाटील आणि शिवाजी विद्यापीठाच्या तंत्रज्ञान विभागाचे प्रा. डॉ. प्रमोद

एसएआयएफ-डीएसटी केंद्राद्वारे विज्ञान जागरूकता सप्ताहाचे आयोजन केले आहे. या

वासंबेकर यांच्या हस्ते प्रमाणपत्र आणि शालेय उपयोगी साहित्याचे वाटप करण्यात आले.

प्रा. एस. डी. देळेकर म्हणाले, भारत सर्वात जास्त तरुणांचा देश असला तरी वैज्ञानिक क्षेत्रात जागतिक पातळीवर अजूनही पिछाडलेला आहे. विद्यार्थ्यांनी विज्ञान जागरूकता सप्ताहातून प्रेरणा घेऊन उद्याचे संशोधक व्हावे.

प्रा. डॉ. मोहन मद्दाना यांचा सत्कार डॉ. एस. डी. देळेकर यांनी केला. यावेळी एसएआयएफ, डीएसटी केंद्राचे समन्वयक डॉ. आर. जी. सोनकवडे उपस्थित होते. अश्विनी पाटील यांनी सूत्रसंचालन केले. डॉ. तुकाराम डोंगळे आदींनी या उपक्रमासाठी परिश्रम घेतले, तर प्रा. के. व्ही. मोरे यांनी आभार मानले.

27 FEB 2022

तरुण भारत

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

# संशोधन क्षेत्र बुद्धिवंतांचे हा गैरसमज

डॉ. माधुरी शानबाग

प्रतिनिधी

कोल्हापूर

एकविसावें शतक बौद्धिक संपदेचे आहे. संशोधन क्षेत्रात चिकाटी, वेगवान कृती आणि अपयशाचा सामना करण्याची तयारी असावी. येथे पैसा-प्रसिद्धीसोबतच सामाजिक कार्य आणि छंद जोपासता येतात. संशोधन क्षेत्र फक्त बुद्धिवंतांचे असते हा गैरसमज असून, साधा शेतकरी, कष्टकरीही नवनवीन शोध लावून संशोधन करत आहे, असे प्रतिपादन बेळगावमधील गोविंदराम सक्सेरिया विज्ञान महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. माधुरी शानबाग यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठात राष्ट्रीय विज्ञान सप्ताह सुरू असून शनिवारी पाचव्या दिवशी भौतिकशास्त्र विभागाच्या हॉलमध्ये कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या कार्यक्रमात प्रमुख पाहुण्या म्हणून त्या बोलत



कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठातील राष्ट्रीय विज्ञान सप्ताहाच्या प्रमुख पाहुण्या बेळगाव येथील प्राचार्या डॉ. माधुरी शानबाग यांचा सत्कार करताना डॉ. वर्षा जाधव, सोबत डॉ. आर. जी. सोनकवडे.

होत्या.

वनस्पतीशास्त्र अधिविभागप्रमुख डॉ. वर्षा जाधव, एसएआयएफ-डीएसटी केंद्राचे समन्वयक डॉ. आर. जी. सोनकवडे, भारतीय राष्ट्रीय विज्ञान अकादमीचे फेलो प्रो. एस. आर. यादव यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

भारतीय राष्ट्रीय विज्ञान अकादमीचे फेलो प्रो. एस. आर.

यादव, ग्रंथालय विभागाच्या संचालिका डॉ. नमिता खोत यांच्या हस्ते यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट, सातारा व प्रिन्सेस पद्माराजे ज्युनिअर कॉलेज, कोल्हापूर येथील शंभर विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र व शालोपयोगी वस्तूंचे वाटप केले. अश्विनी पाटील यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. टी. डी. डोंगळे यांनी आभार मानले.